



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chistruga Nicolae împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-751/24

NR. PIGD 2-22149488-01-3ra-03092024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 octombrie 2022, avocatul Barbacar Anatolie, în interesele reclamantului Chistruga Nicolae, depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea deciziei CTAS Edineț nr. 08/2022/22557 din 16.08.2022, prin care s-a respins cererea de stabilire a pensiei; anularea răspunsului CNAS nr. C-1792/22 din 13.09.2022, prin care cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată; obligarea CNAS să emită actul administrativ individual favorabil de stabilire și achitare a pensiei pentru vechimea în muncă, conform certificatului nr. 34/35-5981 din 28 iunie 2022 emis de Inspectoratul de Poliție Edineț, care confirmă vechimea totală în serviciu cu înlesniri de 29 ani 6 luni 7 zile.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că reclamantul a activat în organele afacerilor interne, și anume: în perioada de la 25.04.2014 până la 15.09.2014 a deținut funcția de polițist al Serviciului escortă al Secției de management operațional al IP Edineț, de la 09.12.2019 până la 01.04.2020 a deținut funcția de subofițer al Serviciului detenție și escortă al IP Edineț, de la 01.04.2020 până la 01.07.2022 a deținut funcția de subofițer superior al Serviciului detenție și escortă al IP Edineț. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 335 ef. din data de 17.06.2022, au fost încetate raporturile de serviciu în temeiul cererii personale, începând cu data de 01.07.2022.

3. Cu actele menționate s-a adresat la CTAS Edineț, iar prin Decizia CTAS Edineț din 16.08.2022 cu nr. 08/2022/22557 a fost dispusă respingerea cererii în stabilirea pensiei, după care a formulat cerere prealabilă la CNAS iar pe 13.09.2022 cererea prealabilă a fost respinsă.

4. Reclamantul considera decizia CTAS Edineț din 16.08.2022 și răspunsul CNAS cu nr. C1792/22 din 13.09.2022, neîntemeiate și nefondate, pasibile de a fi declarate ilegale și anulate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 20 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Edineț) nr. 08/2022/22557 din 15.08.2022 și actul administrativ emis în procedura prealabilă nr. C-1792/22 din 13.09.2022 privind refuzul stabilirii pensiei reclamantului Nicolae Chistruga; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu reclamantului Nicolae Chistruga, în baza Certificatului nr. 34/35-5981 din 28.06.2022 emis de Inspectoratul de Poliție Edineț, care confirmă vechimea totală în serviciu de 29 ani 6 luni 7 zile, începând cu 02 iulie 2022.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 13 decembrie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei, cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

8. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că apelul este nefondat, nefiind identificate motive legale de casare a hotărârii, iar argumentele apelantului au fost combătute eficient de considerentele primei instanțe. La fel, a conchis că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, motivată și corect fundamentată, reținând temeinicia cererii reclamantului privind CNAS să emită o decizie favorabilă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă cu avantaje.

9. În context, a considerat corect stabilit, în baza Certificatului nr. 34/35-5981 din 28.06.2022, că reclamantul avea la data de 01.07.2022 o vechime totală în muncă de 29 ani, 6 luni și 7 zile, ceea ce îi conferă dreptul la pensie începând cu 02.07.2022, potrivit art. 13 și 14 din Legea nr. 1544-XII/1993.

10. Curtea a respins argumentul apelantului potrivit căruia funcția exercitată de Chistruga Nicolae în cadrul IP Edineț, Serviciul detenție și escort, nu ar constitui activitate în cadrul unei instituții penitenciare.

11. S-a constatat că instituția are atribuții de deținere a persoanelor reținute sau arestate, fiind asimilabilă unei instituții penitenciare în sensul

art. 6 alin. (2) din Legea nr. 1036/1996 și pct. 8 din HG nr. 78/1994, fapt ce justifică aplicarea înlesnirilor de două luni vechime pentru o lună de serviciu.

12. La fel, Curtea de apel a reținut că Ordinul invocat de apelant nu este obiectul litigiului și nu a fost anulat sau abrogat, astfel că argumentele apelantului în acest sens sunt declarative și irelevante.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 1 iulie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi decizii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

14. În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că instanța de apel a pronunțat o hotărâre eronată, cu aplicarea greșită a normelor de drept material, precum și cu ignorarea modificărilor legislative esențiale privind regimul înlesnirilor pentru stabilirea pensiilor.

15. CNAS a susținut că certificatul nr. 34/35-5981 din 28.06.2022, eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț, este nul, întrucât intimatul nu a activat într-o instituție penitenciară, astfel cum este reglementat în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, în vigoare la data de 28.12.2023.

16. În opinia recurente, activitatea desfășurată de Chistruga Nicolae în cadrul Serviciului de Escortă nu se încadrează în categoria activităților desfășurate în sistemul administrației penitenciare, asupra căruia se răsfrânge Legea nr. 300/2017 și Legea nr. 1036/1996 privind sistemul administrației penitenciare, astfel încât nu poate fi raportată la regimul de înlesniri prevăzut de legislație.

17. CNAS a arătat că înlesnirea de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, conform pct. 8 lit. d) din HG nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28.12.2023, era destinată doar colaboratorilor instituțiilor penitenciare, iar Serviciul de Escortă nu este nominalizat printre acestea.

18. Recurenta a mai menționat că Ordinul MAI nr. 96 din 20.03.2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, în baza căruia s-a emis certificatul, nu poate produce efecte juridice, deoarece depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, și, prin urmare, trebuie considerat nul din oficiu.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

20. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

21. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

22. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că decizia motivată a fost notificată CNAS la 22 august 2024, iar recursul a fost depus anterior, la 1 iulie 2024, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

24. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în

condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

25. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

26. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

27. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeuri prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

30. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea

recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

31. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

33. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

34. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

35. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc